

מקורות התורה

49 - שולחן ערוך

מכללת מבשרת ירושלים

1. נראין לי הדברים שאם הסכימו כל החכמים שבארץ ישראל למנות דיינים ולסמוך אותם הרי אלו סמוכים ויש להן לדון דיני קנסות ויש להן לסמוך לאחרים, אם כן למה היו החכמים מצטערין על הסמיכה כדי שלא יבטלו דיני קנסות מישראל, לפי שישראל מפוזרין ואי אפשר שיסכימו כולן ואם היה שם סמוך מפי סמוך אינו צריך דעת כולן אלא דן דיני קנסות לכל שהרי נסמך מפי בית דין, והדבר צריך הכרע

רמב"ם הלכות סנהדרין פרק ז הלכה יא

- What is the Rambam's source for this halacha?
- How would we re-establish a Sanhedrin today? What would the implications be? See the Appendix for a brief account of the 16C attempt to re-constitute the Sanhedrin, based on this Rambam

A] RAV YOSEF KARO

A1] HISTORICAL CONTEXT

1391	Jews begin to leave Spain to settle in Eretz Yisrael
1486	Rav Ovadia of Bartinura leaves Italy to settle in Yerushalayim
1492	Spanish expulsion and immigration to Italy, Greece, Turkey, Holland and Eretz Yisrael
1505	Sefardim represent the majority in Tzfat and leadership in Eretz Yisrael swings more towards Tzfat
1516	Ottoman conquest of Eretz Yisrael - relatively benign conditions for the Jews
1524	Rav Yaakov Bei Rav settles in Tzfat and establishes a large yeshiva

A2] BIOGRAPHY

1488	Born in Toledo, Spain
1492	Fled with his family in the Great Expulsion and settled in Portugal
1497	Expelled from Portugal with his family, eventually settling in Constantinople, Turkey.
c. 1500	Received a full talmudic training from his father and uncle
c.1510s	Studied in Egypt under Rav Yaacov Bei Rav
1520-2	Moved to Adrianople, Turkey. There he met the radical and false Messiah Shlomo Molcho
1532	Molcho was burned at the stake in Germany
1533	Lived in Salonica
1535	Settled in Eretz Yisrael, moved to Tzfat and was appointed to the Beit Din of R. Yaacov Bei Rav. Supported the reestablishment of real Semicha. He received this Semicha and bestowed it on his student Rav Moshe Alshich
1542	Beit Yosef completed
1546	R. Yaacov Bei Rav died and R. Caro assumed leadership of the Tzfat Beit Din. Jews from all over the world turned to him for halachic guidance, including Rav Moshe Isserlis in Poland
1550s	Publication of the Beit Yosef
1565	Publication of the Shulchan Aruch
1575	Publication of the Kesef Mishne
1575	13 Nissan - died and buried in Tzfat

Rav Caro married 3 times and had two sons - Shlomo and Yehuda, the later being born from his third wife when he was already over 80

Teachers: • Rav Yaacov Bei Rav (1474-1546) • Rav Shlomo Halevi Alkabetz (1508-1593) - in Kabbala

Students: • Rav Moshe Alshich (1508-1592) • Rav Moshe Kordovero (1522-1570)

6. ובדורות הללו אותן שמורין הלכה מתוך ש"ע והרי הם אין יודעין טעם הענין של כל דבר אם לא ידקדקו מתחלה בדבר מתוך התלמוד שהוא שימוש ת"ח וטעות נפל בהוראותם והרי הן בכלל מבלי עולם ויש לגעור בהן

מהרש"א חידושי אגדות סוטה כב.

7. תשובה כבר ידעת שאותן שנמשכין להורות הוראות ע"פ ש"ע הם המורים בתורה שלא כהלכה כי לא ידעו שורש של הוראה מבטן מי יצאו הפסקים ובודים טעמים מלבם וע"י כך מרבים מחלוקות בישראל

שו"ת ב"ח (ישנות) סימן פ

8. א"א לפסוק ברוב הדינים מהש"ע כי כל דבריו כמעט הם סתומים כלשון הרמב"ם ובפרט בדיני ממונות ומלבד זה הרי אנו רואים שהרבה והרבה ספיקות נפלו בדינים בכל יום וגם ברוב הדברים נחלקו גאוני עולם וצריך חכמה יתירה ובקיאות הרבה להכריע בטעם מספיק ומי שלא רגיל בלימוד הגמרא א"א לו להורות הוראה נכונה וכדאיתא בש"ס פ"ג דסוטה ואף משאר פוסקים קשה הדבר מאוד כ"ש ע"י הש"ע לבד

שו"ת ב"ח החדשות סימן מב

9. כי עיקר התורה כאשר הוא מורה הלכה למעשה, ודבר זה ראוי שיהיה יוצא מן התורה אשר התורה היא שכלית, ודבר זה הוא התלמוד שהוא שכלי ומזה ראוי שיהיה יוצא ההלכה למעשה. ודבר זה בודאי קיום העולם שעומד על התורה, ולפיכך התנאים שמורים הלכה מתוך המשנה הם 'מבלי עולם'. אבל בדור הזה אם היו פוסקים הלכה מתוך המשנה היה זה די, כי המשנה היא ראשית לתלמוד והתחלה אליו, אבל אין פוסקין הלכה מתוך המשנה שהיא עשויה לתלמוד כי התלמוד הוא פירוש המשנה, רק שהם פוסקים הלכה מתוך הפוסקים אשר נתחברו להורות הלכה למעשה ולא נעשו ללמד אותם רק לפסוק מהם, ודבר זה יותר רחוק מן הדעת.

והראשונים כמו הרמב"ם זכרונו לברכה והטור זכרונו לברכה, אף על גב שגם הם חברו הפוסקים בלא בירור לא היה דעתם רק להורות סוף ההלכה ואשר הוא עולה מתוך התלמוד. אבל לפסוק האדם מתוכה מבלי שידע מאיזה מקום יוצא הדין רק הלכתא בלא טעמא לא עלה על דעתם ועל מחשבותם ואלו ידעו המחברים כי החבורים ההם יהיו גורמין שיהיו עוזבין את התלמוד לגמרי ויהיו פוסקין מתוך החבורים לא היו מחברים אותם. כי יותר ראוי ויותר נכון שיהיה פוסק מתוך התלמוד, ואף כי יש לחוש שלא ילך בדרך האמת ולא יפסוק הדין לאמיתו שתהיה ההוראה לפי האמת, מכל מקום אין לחכם רק מה שהשכל שלו נותן ומבין מתוך התלמוד, וכאשר תבונתו וחכמתו תטעה אותו עם כל זה הוא אהוב אל השם יתברך כאשר הוא מורה כפי מה שמתחייב מן שכלו ואין לדין רק מה שענינו רואות. והוא יותר טוב ממי שפוסק מתוך חבור אחד ולא ידע טעם הדבר כלל שהולך כמו עור בדרך. ובאולי יאמר אם כן בדור הזה שאינם בקיאים בתלמוד ולא ידעו אותו איך נפסק הלכה, הלא בודאי קשה הוא דבר זה שנשתכחה תורה ואין אנו רואים לפסוק הלכה, וכל זה מה שאין אחד חוזר על תלמודו להיות בקי ורגיל בלמודו כמו שכתבנו למעלה גודל חסרונו בתורה עד כי יבא מורה צדקנו ויסור טפשות לבנו ונפלאות מתורתו יראנו, אמן וכן יהי רצון במהרה בימינו אמן;

נתיבות עולם למהר"ל מפראג - נתיב התורה פרק טז

- Does the Maharal agree in principle with the methodology of the Shulchan Aruch?

ש"ת ב"ח החדשות סימן מב

חתימת מהר"ל מפראג ד"ל (נולד ט"ז ניסן רע"ג ונפטר י"ח אלול שס"ט)